

ACTA DE PRESENTACIÓ DEL PLA LOCAL DE RESIDUS DE RUBÍ 2019-2025

CLIENT:	Ajuntament de Rubí	PONENTS:
TÍTOL DEL PROJECTE:	Assistència Tècnica per al Procés de Participació del Pla Local de Residus de Rubí	Andrés Medrano (Regidor de Servei de Sostenibilitat i Medi) Coral Coscollola (Coordinadora de Medi Ambient i Serveis Funeraris) Eduard Pallarès (Cap del Servei de Gestió de Residus)
NÚMERO DE PROJECTE:	160903	
DATA:	14/11/2019	
LLOC:	Sala Auditori Rubí Forma	
HORA:	18:00h a 19:30 h	
NOMBRE ASSISTENTS:	58 persones	

TEMES TRACTATS:

PRESENTACIÓ DE L'ACTE

El Sr. Andrés Medrano, Regidor del Servei de Sostenibilitat i Medi, agraeix i dona la benvinguda als assistents a la Presentació del [Pla Local de Residus de Rubí \(PlrR\), 2019-2025](#), posant de manifest la bona resposta a la Convocatòria que denota que el tema preocupa i és d'interès per a tota la ciutadania.

La presentació s'emmarca dins la Setmana Europea de la Prevenció de Residus, del 16 al 24 de novembre, i dona el tret de sortida als actes organitzats per l'Ajuntament de Rubí per conscienciar i donar a conèixer els serveis disponibles al municipi per reduir la generació de residus, potenciar la reutilització i millorar la gestió. Actes que van des de tallers, visites, activitats en família, etc.

El regidor apunta que la base del PlrR és la coresponsabilitat amb la ciutadania que ha d'ajudar a millorar i fer efectiu el Pla. L'objectiu principal és la reducció de la generació de residus. Aquest és un objectiu que s'ha d'aconseguir mitjançant un esforç a nivell legislatiu (Europeu, Estatal i Autonòmic), però també i principalment de tots els agents que hi intervenen (administració, indústria, comerços, etc.) i també dels consumidors finals, que amb petites decisions quotidianes poden fer gestos significatius (per exemple, ús de bosses reutilitzables).

Des de l'Ajuntament es vol fer un esforç per:

- conscienciar de la importància de reduir la generació de residus i la necessitat de reciclar i reutilitzar els residus,
- gestionar els residus correctament, tant pel que fa al sistema que tenim implantat actualment, com dels sistemes que es puguin implantar en un futur no gaire llunyà. En aquest sentit, el sistema actual presenta molts impropis – sobretot de la matèria orgànica – que en dificulten la gestió i n'incrementen el seu cost de gestió per part del municipi. És doncs, un aspecte sobre el qual s'ha d'intentar incidir, també des del punt de vista de sensibilització.

A nivell municipal s'està davant d'una situació d'emergència del sistema actual, doncs hi ha uns compromisos de recollida selectiva ambiciosos i el cost de la gestió dels residus cada vegada suposa un cost més alt. Així doncs, la situació actual no és sostenible i cal començar a treballar pensant en un canvi de model. Un canvi que ha de venir per una major coresponsabilitat i evitar l'anonimat de la brossa, és per això que models com el Porta a Porta o el sistema de pagament per generació esdevenen opcions òptimes.

El Pla que es presenta vol millorar la situació actual del municipi a nivell de gestió de residus, però no és una solució definitiva, és un primer pas important com a estratègia de futur.

PRESENTACIÓ DEL PLA LOCAL DE RESIDUS DE RUBÍ 2019-2025

El Sr. Medrano cedeix la paraula al Sr. Eduard Pallarès, Cap del Servei de Gestió de Residus, qui passa a explicar d'una manera més concreta en què consisteix el PlrR que s'ha elaborat des de l'Ajuntament.

El PlrR té tres blocs o fases diferenciades en el temps:

- El primer bloc, **Bloc I. Diagnosi**, va dur-se a terme entre 2015 i 2016, i va constar d'una diagnosi per conèixer on estava a nivell de generació i gestió de residus el municipi de Rubí i valorar quines capacitats i potencialitats tenia el municipi per desenvolupar el Pla.
- El **Bloc II. Procés participatiu**, entre 2017 i 2018, va consistir en un procés participatiu de consulta i intervenció dels diferents agents amb l'objectiu de recollir les aportacions i inquietuds de la ciutadania.
- El **Bloc III. Pla d'acció i seguiment**, 2019, s'ha procedit a fer el desplegament i treball en profunditat per definir el Pla.

Els objectius del PlrR són:

- Establir els objectius que apunten cap a l'horitzó 2025, saber on volem arribar i quines fites cal marcar per aconseguir-ho.
- Establir les estratègies necessàries per poder aconseguir els objectius.

Cal dir que el PlrR s'ha elaborat tenint en compte el context municipal i en harmonia amb altres plans d'àmbit supramunicipal, com són el [PRECAT20](#), Programa General de Prevenció i Gestió de Residus i Recursos de Catalunya 2013-2020, i el [PREVOC](#), Pla de Gestió dels Residus i Recursos del Vallès Occidental 2016-2020.

A continuació, el Sr. Pallarès passa a explicar amb més de detall cadascun dels blocs.

Bloc I. Diagnosi

Es comenten dos dels aspectes més il·lustratius identificats en la fase de diagnosi de la situació actual (2015) de la generació de residus al municipi:

- Per un costat, el fet que tres quartes parts dels residus generats anaven directament al contenidor resta, és a dir, només es realitzava la recollida selectiva del 28% dels residus generats. Per exemple, el 36% dels residus corresponien a matèria orgànica i només se'n recuperava el 10,8%.
Una xifra que difereix molt de la bossa tipus que s'aproximaria a la realitat dels residus generats al municipi i també de la bossa tipus mitja a nivell de Catalunya.
- I per l'altre, que en el llistat dels municipis de la comarca ordenats segons el grau de recollida selectiva aconseguida l'any 2015, Rubí es troba en l'última posició. Molt lluny de l'objectiu per al 2020 d'assolir el 60% en recollida selectiva.

S'evidencia doncs, que hi ha molt camí per recórrer.

Bloc II. Procés participatiu

En aquesta fase s'han realitzat 7 tallers amb dinàmiques actives i participatives, on els assistents han estat els veritables protagonistes, i que han permès recollir les aportacions i inquietuds dels diferents agents de la ciutat. En total s'han fet 7 tallers a diferents col·lectius:

- Consell d'infants
- Consell de la gent gran
- Entitats veïnals
- Entitats, consells, federacions, taules sectorials i associacions veïnals (2 sessions)
- Partits polítics
- Tècnics municipals

Les aportacions recollides han contribuït en bona mesura a definir i millorar el Pla i denoten un grau molt alt en el nivell de sensibilització i participació dels habitants de Rubí.

En paral·lel als tallers, s'han realitzat també altres accions participatives:

- Enquesta ciutadana: que va consistir en una enquesta presencial a un total de 516 llars, per conèixer la pràctica de la recollida selectiva a les llars i la valoració del servei municipal.
- Enquesta sobre la gestió dels residus municipals a les empreses: enquesta realitzada a 160 empreses

establertes als polígons d'activitat econòmica de Rubí per obtenir informació dels residus industrials assimilables a municipals que generen.

- Enquesta sobre la gestió dels residus comercials als comerços: per obtenir informació sobre la generació de residus comercials i la percepció del servei de recollida d'aquestes activitats.
- Qüestionari ciutadà: online obert a tota la ciutadania.

Bloc III. Pla d'acció i seguiment

Per últim, en el bloc III treballat aquest 2019 s'ha definit i desplegat el Pla. Aquest consta de 4 eixos estratègics, 25 línies de treball i un total de 46 accions.

Pel que fa a l'**Eix 1 Prevenció de residus i consum responsable**, es fonamenta en:

- Prevenció del malbaratament alimentari
- Minimització d'embalatges
- Minimització de les bosses d'un sol ús
- Foment del consum immaterial
- Foment de l'ús d'envasos retornables entre els comerços
- Estudiar de viabilitat d'implantar un Sistema de Dipòsit Devolució i Retorn d'envasos (SDDR)
- Ús responsable del paper
- Ambientaltzació d'esdeveniments i festes
- Consum responsable
- Millora del circuit de gestió dels residus per evitar els abocament al medi natural, mar, etc.
- Aspectes de foment de l'Economia Circular a la indústria

L'**Eix 2 Reutilització i preparació per a la reutilització**, posa èmfasi en:

- Una línia de segona mà i intercanvi de productes
- Foment de la cultura de la reparació
- Circuit reglat de reutilització de voluminosos i dels residus d'aparells elèctrics i electrònics (RAEEs)
- Reducció de les restes vegetals

L'**Eix 3 Gestió de residus municipals i reciclatge**, s'orienta a la gestió municipal i la millora de la recollida selectiva de les fraccions:

- Promoció de la separació dels residus tant a nivell de particulars, comercials i mercat municipal
- Promoció de la reducció d'impropis. Actualment ja hi ha una campanya impulsada per l'Ajuntament en aquest sentit
- Estudi de la viabilitat d'un canvi de model de recollida en algunes zones del municipi. Durant el segon any de vigència del PlrR es contempla fer una revisió del mateix i reorientar-lo si cal
- Estudi del model recollida al sector industrial

L'**Eix 4 Aspectes transversals**, comprèn totes aquelles accions que donen suport a d'altres accions definides en els tres primers eixos de forma transversal:

- Evolucionar la deixalleria actual cap a un centre de serveis mediambientals (tallers, intercanvis, promoció dels aspectes de prevenció i aprofitament de residus)
- Ordenança municipal de residus que inclogui la ciutadania, els comerços i la indústria, i reculli els drets i deure en relació als residus generats
- Plecs de condicions dels nous serveis de recollida de residus
- Mesures fiscals per fomentar el pagament per generació
- Mesures de comunicació i transparència

Pel que fa a les accions, se n'han definit un total de 46 que es poden veure i descarregar a la web de l'Ajuntament. Cada acció està desplegada en una fitxa amb els apartats següents:

- o Contextualització
- o Desenvolupament i accions que es proposen
- o Anàlisi dels requeriments i necessitats amb un calendari previst
- o Mesures de seguiment (indicadors) i possibles impactes previstos

Els objectius del PlrR es sintetitzen en:

1. Potenciar la visió dels residus com a recursos
2. Reduir la generació de residus a través de l'impuls de prevenció i reutilització
3. Incrementar la valorització material del conjunt de residus
4. Fomentar la transparència i la sostenibilitat econòmica de la gestió de residus
5. Assolir el 60% de la recollida selectiva neta pel 2025 (amb impropis seria el 65%, net és el 60%) i contribuir a assolir l'objectiu del 65% de recollida selectiva a tot Catalunya
6. Millorar el servei de gestió dels residus municipals
7. Cercar la participació activa i la reducció dels impactes associats a la gestió de residus. Coresponsabilitat.

Els cinc primers objectius estan molt alineats amb altres plans d'àmbit supramunicipal: PRECAT20 i PREVOC. Els dos últims punts fan referència d'una manera més específica al municipi de Rubí.

Per altra banda, en el marc del PlrR:

- S'han desplegat 15 indicadors de seguiment anual, com a termòmetre per saber on estem
- A nivell de governança i rendició de comptes, es faran revisions periòdiques:
  - o Semestralment, creació d'una oficina que donarà comptes al Comitè de Direcció i àmbit polític
  - o Bianualment, seguiment amb una Comissió Externa de seguiment, que pot estar formada per la ciutadania i entitats diverses de la ciutat

Pel que fa a nivell econòmic-financer del Pla, es preveu una despesa de més de 4'6 milions d'euros repartits entre els anys d'aplicació del Pla (2019-2025), encara que l'esforç més significatiu serà els anys 2021 i 2022 on està previst crear el centre de serveis mediambientals.

Per finalitzar, es puntualitza que el pla permetrà per un costat assolir un objectiu de recollida selectiva bruta del 65%, el que suposa un 60% de recollida selectiva neta, i per un altre costat, permetrà reduir la quantitat de residus generats.

A la web de l'Ajuntament de Rubí es pot tenir accés a tota la documentació vinculada al PlrR, els diferents blocs i els resultats dels tallers participatius.

TORN OBERT DE PARAULES:

Seguidament a l'exposició del PlrR per part del Sr. Eduard Pallarès s'obre un torn obert de paraules entre els assistents a l'acte. Per respondre a les preguntes i aportacions realitzades s'incorpora al debat la Sra. Coral Coscollola, Coordinadora de Medi Ambient i Serveis Funeraris.

A continuació, s'indica amb un punt diferenciat les diferents intervencions i la resposta donada pels representants del Consistori:

- Servei de la deixalleria per autònoms. S'apunta la problemàtica dels treballadors autònoms a qui es cobra una taxa per l'ús de la deixalleria. Això provoca que molts vulguin estalviar aquest cost i acaben utilitzant els contenidors ubicats en les urbanitzacions o fan abocaments incontrolats al medi natural.
RESPOSTA: *Qui té una activitat econòmica és responsable de gestionar adequadament els seus residus, i pel fet que sigui una activitat professional lucrativa és just que aquest servei tingui un cost. En el cas dels particulars és gratuït i fins i tot poden obtenir un descompte en la taxa d'escombraries per l'ús de la deixalleria. L'ordenança que està prevista desenvolupar en el marc del PlrR estudiarà aquest tema, així com les sancions previstes per actuacions incíviques.*
- Deixalleria. Es considera que no n'hi ha prou amb una sola deixalleria i la deixalleria mòbil, doncs es generen molts residus que no poden dipositar-se als contenidors de carrer, a més la ubicació de la deixalleria no facilita el seu ús. Aquest últim factor s'agreuja a les urbanitzacions.
A banda, també s'apunta que hi ha una manca d'informació a les urbanitzacions.
RESPOSTA: *Cal tenir en compte que una nova deixalleria té un cost molt alt (personal, espai, etc.) i això dispararia els costos de gestió municipals. En tot cas, cal veure què es pot fer per millorar l'eficiència i viabilitat de l'actual. Pel que fa a la informació, l'Ajuntament té un equip de sensibilització i informació, es reconeix que s'estan fent coses però que potser caldrà reforçar-ho.*
- Recollida a les urbanitzacions. Es denuncia que a les urbanitzacions hi ha alguns contenidors, que queden allunyats de les rutes habituals, que acaben essent deixalleries, doncs la gent hi deixa voluminosos.

RESPOSTA: *Hi ha un servei gratuït per recollir voluminosos. Cal reforçar informació.*

- Tracte a la deixalleria. Hi ha queixes del tracte del personal de la deixalleria.
RESPOSTA: *Es farà arribar aquesta percepció a l'empresa gestora del servei per resoldre aquesta situació i les queixes.*
- Recollida selectiva. La recollida selectiva ja porta molt anys fent-se i no millora. Potser es podria valorar que deixi de ser una acció individual i que la selecció i triatge es faci a nivell industrial amb una nova planta de triatge.
Malbaratament alimentari. Cal que els restaurant facilitin que t'empurtis el menjar que no t'has pogut acabar i que això no sigui mal vist.
RESPOSTA: *Hem de ser conscients que si els residus es barregen se'n dificulta el triatge i la recollida selectiva ja no és possible. S'ha de separar en origen. Tenir una planta de triatge a nivell municipal no seria viable, doncs és una instal·lació complexa i amb un cost elevat. Actualment els residus municipals acaben a la planta de Vacarisses, però abans també passen per una planta de triatge. Recordar que el dissabte dia 23 de novembre hi ha una visita gratuïta i comentada al Centre de Tractament de Residus del Vallès (CTRV), cal inscripció prèvia i es facilita l'autocar. El tema del malbaratament, és una línia del Pla que actualment s'està treballant ja a les escoles, on els aliments sobrants es porten a menjadors socials, i per altra banda, s'està potenciant també als restaurants.*
- Es reconeix i felicita a l'Ajuntament per la bona tasca feta amb el PlrR. Es pot veure que tot el que s'està fent té una estratègia i sentit. Cal però tenir en compte dos factors claus per a l'èxit del Pla:
  - situació i peculiaritats de les urbanitzacions del municipi
  - tenir en compte el col·lectiu de la gent gran a l'hora de planificar (informació per aquest col·lectiu, infraestructures de contenidors, etc.) i comptar amb el seu suport per col·laborar. Es proposa incrementar el contacte i i poder treballar conjuntament amb l'Ajuntament.**RESPOSTA:** *Totalment d'acord amb aquest punt de vista, efectivament la coresponsabilitat no hauria de ser l'últim punt sinó el primer perquè el Pla sigui viable i exitós.*
- Males pràctiques. Es valora que antigament segurament es reciclava més que en l'actualitat, també és veritat que la quantitat de residus és major. Es denuncia les males pràctiques d'alguns veïns que no fan cap esforç en la recollida selectiva sota la premissa de "amb el que pago d'escombraries encara he de tenir feina a casa?". Caldria penalitzar qui no ho fa bé, per justícia amb qui sí que ho fa bé, disposar d'incentius econòmics pel retorn d'envasos, etc.
RESPOSTA: *El primer pas es l'ordenança, poder aplicar-la i promoure un canvi de mentalitat.*
- Contradiccions amb el planteig. No es pot comparar el context municipal de Matadepera amb Rubí. La població, les característiques municipals, el tipus d'habitatge són diferents. Per altra banda, en el Pla no es parla de la contaminació lumínica que poden provocar alguns actes i festes.
RESPOSTA: *Es un pla de residus per tant no es contemplan els aspectes de soroll i contaminació lumínica. De tota manera, apuntem l'observació per a d'altres programes de l'Ajuntament.*
- WhatsApp Ajuntament. Fomentar el coneixement del WhatsApp de l'Ajuntament per assabentar-se de l'actualitat i les coses que passen al municipi.
RESPOSTA: *Cal millorar-ne la difusió.*
- Tipologia d'actuacions del Pla. En l'horitzó del Pla caldrà assolir un objectius concrets de recollida selectiva, en l'exposició que s'ha fet del Pla no es veu un contundència que permeti aconseguir els objectius (basat en estudis, avaluacions, etc.).
RESPOSTA: *La concreció es pot veure en el detall d'accions. Val a dir, que l'Ajuntament té poc marge d'actuació i està condicionat per aspectes d'àmbit estatal i autonòmic que són els qui poden fer pressió a nivell de productor.*
- Residu com a recurs. El primer punt que s'ha comentat és mirar el residu com a recurs però enfocat a la ciutadania, però és a nivell industrial on hi ha més potencial i responsabilitat.
RESPOSTA: *El PlrR afecta principalment a la ciutadania i als residus assimilables a urbans, així doncs, el sector industrial i els residus industrials no són objecte del Pla.*
- Model de recollida de residus. Cal felicitar la feina i el discurs valent de l'Ajuntament. Esperem que no sigui un *déjà vu* i el canvi sigui real. A nivell de municipi, l'Ajuntament sí que pot decidir el model de recollida selectiva, i cal que Rubí s'adapti, no hi ha marge. El Porta a Porta en general genera molt rebuig, tal i com s'ha vist en ocasions anteriors. Tot i així, és un canvi que requereix temps.
Per altra banda, el Pla és molt teòric, poc concret, aviat arribarà el moment de prendre decisions valentes. És cert també que la ciutadania ara mateix està molt desconnectada, cal aquesta coresponsabilitat que

demaneu, ha de ser la primera feina.

RESPOSTA: *El model actual té un component de viabilitat econòmica futura molt alt i també s'està arribat a una situació de saturació dels centres de tractament i els abocadors.*

Totalment d'acord en què hem d'aconseguir un model únic, que inicialment pot assemblar-se més a que actualment tenen a Molins de Rei.

- Es considera un Pla poc ambiciós. Cal millorar la informació i la pedagogia a les escoles, doncs s'observa una actitud poc sensible en els jovent. Potser es fa divulgació però aquesta resulta poc efectiva.

Rubí té una característica peculiar, valorar tenir dos models implantats de recollida, una pel centre (Porta a Porta) i un altre a les urbanitzacions (contenedors). Cal millorar la informació, anar casa per casa i a les associacions de veïns i entitats per divulgar la problemàtica que tenim, el cost de la recollida selectiva i la informació sobre el Porta a Porta, etc.

La deixalleria mòbil no és efectiva, se'n fa molt poc ús.

La mida dels contenidors de matèria orgànica són molt petits. Durant el cap de setmana a les urbanitzacions s'omple de restes vegetals.

RESPOSTA: *Tenim una xarxa d'escoles verdes que funciona a nivell pedagògic i de sensibilització. Cal tenir present que la coexistència de dos models pot provocar la migració de residus. Hi ha un servei de recollida de poda que s'ha de fer a través d'una trucada a l'Ajuntament.*

- Impropis orgànica. En el contenidor marró hi ha molts impropis, quins materials s'ha identificat que són? El cost de les bosses compostable és elevat.

RESPOSTA: *Sobretot les bosses amb les que es separa aquesta fracció.*

- Recollida restes vegetals. Calen uns contenidors més grans per a la poda i restes vegetals, així com facilitar bosses grans com fan altres municipis (p.ex. Sant Cugat).

RESPOSTA: *Una vegada s'ha avisat al servei municipal es poden deixar les restes vegetals a la vorera. No es considera adient repartir bossa gran perquè suposaria un altre residu a gestionar.*

- Deixalleria mòbil. Caldria poder identificar els usuaris amb un codi.

RESPOSTA: *Actualment ja s'identifica a la persona usuària, tant a la deixalleria fixa com a la mòbil.*

- Deixalleria mòbil. El servei de deixalleria mòbil a les urbanitzacions no és eficient, es recull molt poc. La principal raó és l'horari i que el servei és entre setmana. Una alternativa seria crear una deixalleria mòbil fixa on cada família disposés d'un carnet per obrir el contenidor, això permetria identificar l'ús i la bona gestió.

La gent gran té dificultat per obrir els contenidors i de vegades la deixen al terra.

RESPOSTA: *El PlrR vol millorar i resoldre ineficiència del servei de deixalleria mòbil. Pel que fa a la mida dels contenidors, alguns operadors com Ecoembes i Ecovidrio determinen la mida de les boques dels contenidors per limitar la tipologia de residus que s'hi aboquen. Per altra banda, s'estan substituint els contenidors per d'altres amb sistemes més ergonòmics.*

- Fauna cinegètica i contenidors a les urbanitzacions. Les balles que s'han posat per protegir els contenidors a les urbanitzacions no acaben de resoldre la problemàtica amb els senglars, que continuen accedint a l'espai i tombant els contenidors.

RESPOSTA: *S'està treballant per controlar la població de senglars i millorar la disposició i instal·lació dels contenidors a les urbanitzacions per evitar que aquests siguin tombats pels senglars.*

- Valoració positiva del resultat del Pla, però cal una implicació de tota la ciutadania per assegurar-ne l'èxit i una reducció final del cost de la gestió dels residus.

RESPOSTA: *Es reafirma la necessitat de la coresponsabilitat com a pilar bàsic del PlrR.*

Els representants de l'Ajuntament agraeixen la presència i participació dels assistents, i se'ls obsequia amb un lot de reciclatge per la llar que es compon d'un cubell reixat amb un paquet de bosses compostables per a la matèria orgànica, un lot de bosses per seleccionar diferents fraccions i un Claki per seleccionar l'oli de cuina usat.